

10. Podstawy żywienia człowieka

WYŻSZA SZKOŁA HANDLU I USŁUG

W POZNANIU

OPIS PRZEDMIOTU

KIERUNEK	Turystyka i rekreacja
SPECJALNOŚĆ	Wszystkie
TRYB STUDIÓW	Stacjonarny / niestacjonarny
SEMESTR	3

Nazwa przedmiotu	Podstawy żywienia człowieka	MK_2_10
Wymiar godzinowy poszczególnych form zajęć	Studia stacjonarne – 30 Studia niestacjonarne -18	
• wykłady	Studia stacjonarne – 15 Studia niestacjonarne – 9	
• inne formy	Studia stacjonarne – 15 Studia niestacjonarne - 9	

Cele kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu budowy organizmu człowieka. – Stworzenie podstaw do opanowania wiedzy z zakresu planowania diety. – Zapoznanie z zasadami racjonalnego żywienia. – Wskazanie i zapoznanie z współzależnościami pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka. – Oceny stanu odżywienia. – Organizowania żywienia.
--------------------------	---

Efekty kształcenia dla przedmiotu			
Numer	Efekty kształcenia, student/ka, który/a zaliczył/a przedmiot, potrafi:	Odniesienie efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
EK_W01	Zna i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka.	K_W01	P6S_WG
EK_W02	Posiada wiedzę dotyczącą własnego zdrowia i profilaktyki najczęściej występujących chorób, rozumie znaczenie składników odżywczych w żywieniu człowieka.	K_W04	P6S_WG
EK_W03	Posiada wiedzę o współzależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka.	K_W06	P6S_WG
EK_U04	Ma umiejętność nakierowaną na planowanie i tworzenie prawidłowych diet.	K_U02	P6S_UW
EK_U05	Ma umiejętność działań profilaktycznych nakierowanych na dobór produktów spożywczych i technik przyrządzania potraw dla potrzeb tworzonych diet celem zabezpieczenia przed wystąpieniem chorób gości i personelu obiektu	K_U12	P6S_UO

	turystycznego		
EK_K06	Potrafi odpowiednio wartościować zadania	K_K07	P6S_KO
EK_K07	Wykazuje wrażliwość na naruszanie sfery etyki żywienia	K_K09	P6S_KR
EK_K08	Potrafi formułować opinie dotyczące klientów, konsumentów w kontekście związanym z wykonywanym zawodem	K_K06	P6S_KK

Numer treści	Treści kształcenia / programowe	Odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
	Wykłady/Ćwiczenia	
T_01	Zakres przedmiotu podstawy żywienia. Budowa programu przedmiotu. Zakres nauki o żywieniu człowieka. Charakterystyka wybranych działów nauki o żywieniu człowieka. Żywnienie a zdrowie ludzkie..	K_W01 K_W02 K_W03
T_02	Budowa organizmu ludzkiego. Narządy, układy narządów. Układ szkieletowy. Układ mięśniowy. Układ oddechowy. Układ moczowopłciowy. Układ nerwowy. Układ zmysłów. Powłoka wspólna.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_03	Układ pokarmowy człowieka. Jama ustna. Gardło. Przetyk. Żołądek. Jelito cienkie. Jelito grube. Wielkie gruczoły trawienne.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_04	Układ krwionośny człowieka. Krew. Serce. Naczynia krwionośne. Fizjologia układu krążenia. Układ chłonny.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_05	Zapotrzebowanie energetyczne organizmu człowieka. Metabolizm, anabolizm, katabolizm. Przemiana materii. Bilans energetyczny ustroju. Wartość energetyczna pożywienia.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_06	Żywnieniowa charakterystyka cukrowców. Składniki odżywcze pożywienia. Budowa i właściwości węglowodanów. Przemiana węglowodanów. Karmelizacja węglowodanów.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_07		K_W01

	Żywnościowa charakterystyka tłuszczów. Budowa właściwości tłuszczów. Przemiana tłuszczów. Rola tłuszczów w żywieniu człowieka. Źródła tłuszczów. Jelczenie tłuszczów.	K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_08	Żywnościowa charakterystyka białka. Budowa i właściwości białek. Podział białek i ich charakterystyka. Rola białek w żywieniu człowieka. Źródła białek. Bilans azotowy.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_09	Charakterystyka witamin rozpuszczalnych w wodzie. Wiadomości ogólne o witaminach. Witaminy z grupy B. Witamina C. Witamina P.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_10	Charakterystyka witamin rozpuszczalnych w tłuszczach. Ogólna charakterystyka witamin rozpuszczalnych w tłuszczach. Karotenoidy i witamina A. Witamina D. Witamina E. Witamina K.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_11	Składniki mineralne. Wiadomości ogólna z zakresu tematu. Makroelementy. Mikroelementy. Równowaga kwasowo-zasadowa.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_12	Trawienie i wchłanianie składników pokarmowych. Mechanizmy trawienia i wchłaniania w przewodzie pokarmowym. Trawienie i wchłanianie białka. Trawienie i wchłanianie tłuszczów. Trawienie i wchłanianie węglowodanów. Wchłanianie wody i elektrolitów. Wchłanianie witamin.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T-13	Enzymy i hormony. Gruczoły dokrewne. Charakterystyka oddziaływania gruczołów na organizm. Skóra.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_14	Rola wody w organizmie człowieka. Wiadomości ogólne z zakresu tematu. Bilans wodny. Zasady uzupełniania płynów w organizmie.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05

		K_K06 K_K07 K_K08
T_15	Cywilizacyjne choroby przemiany materii. Zatrucia pokarmowe. Produkty spożywcze jako nośnik chorób zakaźnych i pasożytów. Zatrucia chemiczne. Choroby przemiany materii. Wrodzone zaburzenia przemiany materii.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_16	Normy żywienia i wyżywienia. Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze. Dzienna racja pokarmowa. Ustalanie średniej normy zapotrzebowania. Ustalanie średniej racji pokarmowej.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_17	Przyczyny i skutki niedoborów pokarmowych. Prawidłowe żywienie a wady żywienia. Zdrowotne aspekty nieprawidłowego żywienia. Zagadnienie głodu.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_18	Prawidłowy skład pożywienia. Wymogi prawidłowego żywienia. Żywienie w okresie ciąży. Żywienie dzieci i młodzieży. Żywienie ludzi w podeszłym wieku.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_19	Żywieniowe przyczyny powstawania choroby wieńcowej. Istota choroby wieńcowej. Czynniki ryzyka. Bypas /rewaskularyzacja/. Dieta chroniąca serce.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_20	Wybrane zagadnienia otyłości. Identyfikacja otyłości. Ryzyko utraty zdrowia. Leczenie otyłości.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_21	Żywienie dietetyczne. Zasady żywienia dietetycznego. Klasyfikacja diet. Charakterystyka diet.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
		K_W01

T_22	Diety specjalistyczne. Diety kliniczne. Diety w sporcie. Diety odchudzające..	K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08
T_23	Problematyka planowania i oceny żywienia. Zasady planowania żywienia. Podział energetyczności dziennej. Dobór produktów. Kryteria oceny żywienia.	K_W01 K_W02 K_W03 K_U04 K_U05 K_K06 K_K07 K_K08

Metody i formy prowadzenia zajęć	Treści kształcenia i programowe
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Wykład informacyjny	T_01 – T_23
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	T_02 – T_23
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Metoda ćwiczeniowa	T_02 – T_23
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Inne (jakie?) - ...	
...	

Kryteria oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów kształcenia				
Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
EK_W01	Student/ka nie zna i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka	Student/ka definiuje na podstawowym pojęciu z zakresu żywienia człowieka	Student/ka poziomie średniozaawansowanym zna i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka	Student/ka wyczerpująco zna i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu żywienia człowieka
EK_W02	Student/ka nie posiada wiedzy dotyczącej własnego zdrowia i profilaktyki	Student/ka w podstawowym zakresie posiada wiedzę dotyczącą własnego zdrowia i profilaktyki	Student/ka na poziomie średniozaawansowanym posiada wiedzę dotyczącą własnego zdrowia i profilaktyki	Student/ka wyczerpująco posiada wiedzę dotyczącą własnego zdrowia i profilaktyki

	najczęściej występujących chorób, nie rozumie znaczenie składników odżywczych w żywieniu człowieka	najczęściej występujących chorób, rozumie znaczenie składników odżywczych w żywieniu człowieka	najczęściej występujących chorób, rozumie znaczenie składników odżywczych w żywieniu człowieka	najczęściej występujących chorób, rozumie znaczenie składników odżywczych w żywieniu człowieka
EK_U03	Student/ka nie posiada wiedzy o współzależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka.	Student/ka w podstawowym zakresie posiada wiedzę o współzależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka.	Student/ka na poziomie dobrym posiada wiedzę o współzależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka.	Student/ka w stopniu pełnym posiada wiedzę o współzależności pomiędzy żywieniem a zdrowiem człowieka.
EK_U04	Student/ka nie ma umiejętności nakierowanych na planowanie i tworzenie prawidłowych diet	Student/ka w podstawowym zakresie ma umiejętność nakierowaną na planowanie i tworzenie prawidłowych diet.	Student/ka na poziomie dobrym ma umiejętność nakierowaną na planowanie i tworzenie prawidłowych diet	Student/ka w stopniu pełnym ma umiejętność nakierowaną na planowanie i tworzenie prawidłowych diet
EK_U05	Student/ka nie ma umiejętności działań profilaktycznych nakierowanych na dobór produktów spożywczych i technik przyrządzania potraw dla potrzeb tworzonych diet celem zabezpieczenia przed wystąpieniem chorób gości i personelu obiektu turystycznego	Student/ka w podstawowym zakresie ma umiejętność działań profilaktycznych nakierowanych na dobór produktów spożywczych i technik przyrządzania potraw dla potrzeb tworzonych diet celem zabezpieczenia przed wystąpieniem chorób gości i personelu obiektu turystycznego	Student/ka na poziomie dobrym ma umiejętność działań profilaktycznych nakierowanych na dobór produktów spożywczych i technik przyrządzania potraw dla potrzeb tworzonych diet celem zabezpieczenia przed wystąpieniem chorób gości i personelu obiektu turystycznego	Student/ka w stopniu pełnym ma umiejętność działań profilaktycznych nakierowanych na dobór produktów spożywczych i technik przyrządzania potraw dla potrzeb tworzonych diet celem zabezpieczenia przed wystąpieniem chorób gości i personelu obiektu turystycznego
EK_K06	Student/ka nie potrafi odpowiednio wartościować zadania	Student/ka w podstawowym zakresie potrafi odpowiednio wartościować zadania	Student/ka na poziomie dobrym potrafi odpowiednio wartościować zadania	Student/ka w stopniu pełnym potrafi odpowiednio wartościować zadania
EK_K07	Student/ka nie wykazuje wrażliwości na naruszanie sfery etyki żywienia	Student/ka w podstawowym zakresie wykazuje wrażliwość na naruszanie sfery etyki żywienia	Student/ka na poziomie dobrym wykazuje wrażliwość na naruszanie sfery etyki żywienia	Student/ka w stopniu pełnym wykazuje wrażliwość na naruszanie sfery etyki żywienia
EK_K08	Student/ka nie potrafi formułować opinii dotyczącej klientów, konsumentów w kontekście związanym z wykonywanym zawodem	Student/ka w podstawowym zakresie potrafi formułować opinie dotyczące klientów, konsumentów w kontekście związanym z wykonywanym zawodem	Student/ka na poziomie dobrym potrafi formułować opinie dotyczące klientów, konsumentów w kontekście związanym z wykonywanym zawodem	Student/ka w stopniu pełnym potrafi formułować opinie dotyczące klientów, konsumentów w kontekście związanym z wykonywanym zawodem

Weryfikacja efektów kształcenia	Symbole EK dla modułujących/przedmiotów
--	--

	W01	W02	U03	U04	U05	K06	K07	K08
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Zaliczenie pisemne								
Zaliczenie ustne	X	X	X	X	X	X	X	X
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X	X	X
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Praca pisemna	X	X	X	X	X	X	X	X
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Praca podczas ćwiczeń	X	X	X	X	X	X	X	X
Inne (jakie?) – ...								

Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	15	9
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	15	9
3. Konsultacje z nauczycielem	-	-
Razem 1+2+3	30	18
4. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)	—	—
5. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)	20	32
Razem 4+5	20	32
SUMA 1+2+3+4+5	50	50
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów	2	

Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> – Gawęcki J., Hryniewiecki L.: Żywnienie człowieka. Podstawy nauki o żywnieniu t.1. – PWN, Warszawa 2003. – Hasik J., Gawęcki J.: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego t.2. PWN, Warszawa 2000.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> – Gawęcki J., Hryniewiecki L.: Żywnienie człowieka. Podstawy nauki o żywnieniu t.1.PWN, Warszawa 2003. – Hasik J., Gawęcki J.: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego t.2. PWN, Warszawa 2000.